

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การดำเนินการวิทยุชุมชน

กรมประชาสัมพันธ์ ได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๒๐๕/๗๖๗๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า ด้วยได้มีกระแสความเคลื่อนไหวของภาคประชาชนเกี่ยวกับการจัดตั้งและดำเนินการวิทยุชุมชนในหลายพื้นที่ การดำเนินการดังกล่าว สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ในการส่งเสริมและสนับสนุนสิทธิ เสรีภาพของประชาชนทางด้านการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น ซึ่งมีหลายมาตรการที่ระบุเกี่ยวกับสิทธิทางด้านสื่อมวลชนดังกล่าว โดยเฉพาะ มาตรา ๕๐ ได้กำหนดเกี่ยวกับคลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และวิทยุโทรคมนาคม เป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ และให้มีการจัดตั้งองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระ ทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่และกำกับดูแลการใช้สื่อกระจายเสียงและข้อมูลข่าวสารให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนให้มากที่สุด พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๕๐ ดังกล่าว ได้กำหนดโครงสร้างอำนาจหน้าที่ (มาตรา ๒๓) วิธีการเข้าสู่ตำแหน่งและคุณสมบัติของ กสช. (มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และ มาตรา ๑๑) รวมตลอดถึงวิธีการจัดสรรคลื่นความถี่และการอนุญาตให้ดำเนินบริการ โดยได้ระบุให้มีการกระจายการใช้คลื่นความถี่เพื่อประโยชน์สาธารณะในระดับท้องถิ่น การจัดให้ประชาชนได้ใช้คลื่นความถี่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ และกำหนดให้ กสช. ต้องสนับสนุน เตรียมความพร้อมและเปิดช่องทางการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม (มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖) ด้วย แต่โดยที่มาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดห้ามมิให้พิจารณาจัดสรรคลื่นความถี่ ออกใบอนุญาตประกอบกิจการหรืออนุญาตให้ประกอบกิจการเพิ่มเติมจนกว่าการแต่งตั้ง กสช. หรือ กทช. จะแล้วเสร็จ ในขณะเดียวกันกระบวนการสรรหา กสช. และ กทช. ก็ยังไม่แล้วเสร็จและไม่อาจกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนได้ ส่งผลกระทบต่อภาคประชาชนที่ไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างเป็นรูปธรรมตามเวลาที่รัฐธรรมนูญกำหนด และทำให้ภาคประชาชนเคลื่อนไหวเรียกร้องสิทธิโดยจัดตั้งวิทยุชุมชนขึ้นเป็นจำนวนมาก

จากผลกระทบดังกล่าว ได้มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น อาทิ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของวุฒิสภา คณะกรรมการองค์กรอิสระของวุฒิสภา คณะกรรมการการสื่อสารและ

โทรคมนาคมของสภาผู้แทนราษฎร เป็นต้น โดยได้จัดทำข้อเสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อหาทางออก โดยเฉพาะคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๕ เห็นว่ากระบวนการสรรหาและคัดเลือก กสช. และ กทช. ยังต้องใช้ระยะเวลาอีกระยะหนึ่ง ทำให้มีผลกระทบต่อการบริหารราชการแผ่นดินเป็นอย่างมาก การจัดสรรคลื่นความถี่และวิธีการในการกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมต้องชะงัก สมควรมีมาตรการและหลักเกณฑ์ชั่วคราว เพื่อให้กิจการต่างๆ ดำเนินไปได้ ซึ่งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้แต่งตั้งคณะทำงานกำหนดมาตรการเพื่อควบคุมดูแลการใช้คลื่นความถี่ของวิทยุชุมชนขึ้นมาทำหน้าที่ดังกล่าว

ดังนั้น เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของภาคประชาชนให้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการใช้สื่อตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ โดยอยู่ภายใต้ขอบเขตและแนวทางที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสังคม โดยส่วนรวมกรมประชาสัมพันธ์ ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบกำกับดูแลการดำเนินกิจการวิทยุกระจายเสียงและกิจการวิทยุโทรทัศน์ และเป็นหน่วยงานที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาตดำเนินการบริการส่งวิทยุกระจายเสียงหรือส่งวิทยุโทรทัศน์เพื่อให้บริการแก่สาธารณะหรือแก่ชุมชนตามพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๐ พิจารณาแล้ว เห็นว่า ควรมีมาตรการหลักเกณฑ์ชั่วคราวให้การดำเนินการจัดตั้งวิทยุชุมชนอยู่ในความควบคุมดูแลของรัฐคือกรมประชาสัมพันธ์ไปก่อน และถือว่าเป็นสถานียของกรมประชาสัมพันธ์ในพื้นที่โดยการใช้คลื่นความถี่เดิมที่ได้รับอนุญาตอยู่แล้ว ทั้งนี้ กรมประชาสัมพันธ์จะกำหนดระเบียบและรับผิดชอบในฐานะเป็นสถานีวิทยุของรัฐจนกว่ากระบวนการสรรหาและแต่งตั้ง กสช. และ กทช. จะแล้วเสร็จและการดำเนินการดังกล่าวจะไม่ผูกพันกับ กสช. โดยมีกรอบการดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้มีคณะกรรมการของชุมชนเพื่อทำหน้าที่บริหารการดำเนินการวิทยุชุมชน โดยให้ดำเนินการผ่าน อบต. ซึ่งเป็นองค์กรของรัฐในพื้นที่

๒. การดำเนินการวิทยุชุมชนต้องสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ บทบัญญัติแห่งกฎหมายและเงื่อนไขที่กรมประชาสัมพันธ์กำหนด

๓. การดำเนินการวิทยุชุมชนต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะและไม่แสวงหากำไรในทางธุรกิจ และจะต้องประกอบกิจการด้วยตนเอง

๔. การดำเนินการนี้จะเป็นการดำเนินการชั่วคราว และเมื่อมีการจัดตั้ง กสช. แล้วกระบวนการออกอากาศจะต้องสิ้นสุดลง เพื่อให้ กสช. ได้จัดสรรคลื่นความถี่ และอนุญาตตั้งสถานีต่อไป

กรมประชาสัมพันธ์จึงขอหารือเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปโดยราบรื่นว่า กรมประชาสัมพันธ์สามารถดำเนินการสนับสนุนภาคประชาชนตามวิธีดังกล่าวข้างต้นได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาข้อหารือของกรมประชาสัมพันธ์โดยได้พิจารณาเอกสารที่กรมประชาสัมพันธ์ส่งมาประกอบการพิจารณา รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องและรับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมของผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (กรม

ประชาสัมพันธ) และผู้แทนกระทรวงคมนาคม (กรมไปรษณีย์โทรเลข) เพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว สรุปความเป็นมาและแนวทางการดำเนินการวิทยุชุมชนได้ดังนี้

๑. คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๕^๑ เห็นสมควรให้มีมาตรการและหลักเกณฑ์ชั่วคราว เพื่อให้การดำเนินการวิทยุชุมชนสามารถดำเนินการไปได้ เพราะขณะนี้ภาคประชาชนได้ขอใช้คลื่นความถี่ และทำการเปิดสถานีวิทยุชุมชนมากขึ้น หากมีการห้ามก็อาจขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้ ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงมอบหมายให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรับไปศึกษาและกำหนดมาตรการและหลักเกณฑ์ชั่วคราว เพื่อควบคุมดูแลการใช้คลื่นความถี่ของวิทยุชุมชน และให้กิจการต่างๆ สามารถดำเนินการต่อไปได้ โดยไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเทศ แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป กรมประชาสัมพันธ์ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบในการควบคุมดูแลการดำเนินการวิทยุชุมชน เห็นสมควรพิจารณากำหนดแนวทางดังนี้

๑.๑ นำคลื่นความถี่ตามแผนจัดสรรความถี่วิทยุกระจายเสียงระบบ เอฟ.เอ็ม.แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๘ ที่กรมประชาสัมพันธ์ได้รับอนุญาตให้ใช้บางคลื่นหรือที่ยังไม่ได้ใช้ในพื้นที่หนึ่งไปใช้งานเพื่อดำเนินการวิทยุชุมชนในอีกพื้นที่หนึ่ง โดยการลดขนาดกำลังส่งลงเหลือไม่เกิน ๓๐ วัตต์ ซึ่งต่ำกว่าขนาดกำลังส่งที่กำหนดไว้ตามแผนจัดสรรความถี่วิทยุฯ ที่กำหนดไว้เป็นกิโลวัตต์ และการใช้คลื่นความถี่เช่นนี้จะไม่ก่อให้เกิดการรบกวนการใช้คลื่นความถี่อื่นที่ดำเนินการอยู่แล้วในบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง

๑.๒ จัดตั้งคณะกรรมการกลาง ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ กรมไปรษณีย์โทรเลข และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อกำกับดูแลการดำเนินการวิทยุชุมชน โดยให้ผู้ที่ประสงค์จะดำเนินการวิทยุชุมชนแสดงความประสงค์ผ่านองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อรวบรวมนำเสนอต่อคณะกรรมการกลางพิจารณาผู้เหมาะสมที่จะดำเนินการวิทยุชุมชน

๑.๓ กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้ดำเนินการวิทยุชุมชนตามมาตรการที่คณะกรรมการกลางกำหนด

๑.๔ ในเรื่องอุปกรณ์เครื่องวิทยุคมนาคมที่ใช้ในการดำเนินการวิทยุชุมชนอยู่ในขณะนี้ กรมประชาสัมพันธ์และกรมไปรษณีย์โทรเลขจะร่วมกันดำเนินการตรวจสอบรับรองมาตรฐานและควบคุมกำลังส่ง ส่วนอุปกรณ์เครื่องวิทยุคมนาคมที่จะนำมาใช้ในการดำเนินการวิทยุชุมชนต่อไปนั้น กรมประชาสัมพันธ์จะเป็นผู้ดำเนินการจัดทำให้โดยใช้งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล และนำมาดำเนินการตรวจสอบรับรองมาตรฐานและควบคุมกำลังส่ง โดยเครื่องวิทยุคมนาคมที่ใช้ในการดำเนินการวิทยุชุมชนตามมาตรการชั่วคราวนี้จะจดทะเบียนในนามของกรมประชาสัมพันธ์

๑.๕ การจัดหาสถานีวิทยุเพื่อดำเนินการวิทยุชุมชนนั้น กรมประชาสัมพันธ์ให้ใช้สถานีวิทยุของกรมประชาสัมพันธ์ซึ่งดำเนินการส่งวิทยุกระจายเสียงอยู่ในปัจจุบัน หรือให้ใช้

^๑ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/๙๑๔๓ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ลงนามโดยรองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (นายจุลยุทธ หิรัญะวลิต) ถึงปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สถานีวิทยุย่อยซึ่งจะจัดตั้งขึ้นใหม่เพื่อดำเนินการวิทยุชุมชน ส่วนการบริหารงานและการดำเนินการของสถานีวิทยุดังกล่าวจะใช้บุคคลที่ผ่านการคัดเลือกจากคณะกรรมการกลางให้เข้ามาดำเนินการวิทยุชุมชน โดยกรมประชาสัมพันธ์จะเป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินการวิทยุชุมชนของแต่ละสถานี และถือว่าเป็นสถานีวิทยุของกรมประชาสัมพันธ์ ในส่วนของค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของสถานี ให้ใช้งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล

๒. การดำเนินการวิทยุชุมชนในส่วนของกรมไปรษณีย์โทรเลขมีแนวทางดังนี้

๒.๑ ให้กรมประชาสัมพันธ์นำเรื่องการนำคลื่นความถี่ไปใช้งานเพื่อดำเนินการวิทยุชุมชนในอีกพื้นที่หนึ่งเสนอต่อคณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ (กกช.) เพื่อพิจารณา

๒.๒ เมื่อ กกช. อนุมัติในหลักการแล้ว อนุกรรมการฝ่ายเทคนิคของ กกช. ซึ่งมีอธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลขเป็นประธาน จะเป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมในการกำหนดพื้นที่และกำลังส่งเพื่อป้องกันมิให้เกิดการรบกวนในการใช้คลื่นความถี่อื่น ๆ ในพื้นที่ใกล้เคียง

๒.๓ กรมไปรษณีย์โทรเลขจะพิจารณาดำเนินการปรับแผนจัดสรรความถี่วิทยุฯ ให้สอดคล้องกับการดำเนินการวิทยุชุมชน

๒.๔ กรมไปรษณีย์โทรเลขจะดำเนินการตรวจสอบรับรองมาตรฐานและควบคุมกำลังส่งของเครื่องวิทยุคมนาคมที่กรมประชาสัมพันธ์นำมาเพื่อใช้ในการดำเนินการวิทยุชุมชน

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาแนวทางการดำเนินการวิทยุชุมชนแล้วเห็นว่า โดยที่มาตรา ๘๐^๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ กำหนดห้ามมิให้พิจารณาจัดสรรคลื่นความถี่ ออกใบอนุญาตประกอบกิจการ หรืออนุญาตให้ประกอบกิจการเพิ่มเติมจนกว่าการแต่งตั้ง กสช. จะแล้วเสร็จ กรณีจึงมีปัญหาว่า การดำเนินการวิทยุชุมชนตามแนวทางดังกล่าว มีการจัดสรรคลื่นความถี่ ออกใบอนุญาตประกอบกิจการ หรืออนุญาตให้ประกอบกิจการเพิ่มเติม หรือไม่ ซึ่งมีประเด็นในการพิจารณาดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การที่กรมประชาสัมพันธ์จะนำคลื่นความถี่ที่กรมประชาสัมพันธ์ได้รับอนุญาตให้ใช้บางคลื่นหรือยังไม่ได้ใช้ในพื้นที่ยื่นไปใช้งานเพื่อดำเนินการวิทยุชุมชนในอีกพื้นที่หนึ่งเป็นการชั่วคราวในระหว่างที่การแต่งตั้ง กสช. ยังไม่แล้วเสร็จ จะเป็นการจัดสรรคลื่นความถี่ซึ่งต้องห้ามตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ หรือไม่

^๒ มาตรา ๘๐ ในวาระเริ่มแรกที่การคัดเลือกและแต่งตั้ง กสช. หรือ กกช. แล้วแต่กรณี ยังไม่แล้วเสร็จ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข และเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารคลื่นความถี่ การจัดสรรคลื่นความถี่ การอนุญาต และการกำกับดูแลหรือการควบคุมการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ กฎหมายว่าด้วยวิทยุคมนาคม กฎหมายว่าด้วยโทรเลขและโทรศัพท์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติจนถึงวันพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๗๗ แต่ในระหว่างนั้นจะพิจารณาจัดสรรคลื่นความถี่ ออกใบอนุญาตประกอบกิจการ หรืออนุญาตให้ประกอบกิจการเพิ่มเติมไม่ได้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) เห็นว่า แม้พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ จะได้กำหนดนิยามคำว่า “จัดสรรความถี่วิทยุ”^๓ ไว้ก็ตาม แต่จะเห็นได้ว่า นิยามดังกล่าวใช้สำหรับการจัดสรรความถี่วิทยุตามที่กำหนดโดยพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องดำเนินการโดยคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ (กสช.) ตามมาตรา ๒๓ (๓) และ (๔)^๔ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ เมื่อในขณะนี้การแต่งตั้ง กสช. ยังไม่แล้วเสร็จจึงยังไม่มีการจัดสรรความถี่วิทยุตามความหมายดังกล่าว ดังนั้น ในการพิจารณาว่าการดำเนินการใด เป็นการ “จัดสรรคลื่นความถี่” ตามมาตรา ๘๐ จึงต้องพิจารณาจากหลักเกณฑ์ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องซึ่งยังมีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน และเจตนารมณ์ของมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ นั้นเอง

ในส่วนของกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ พระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ และพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๔๙๘ ซึ่งตามกฎหมายทั้งสองฉบับไม่มีการกล่าวถึงการ “จัดสรรคลื่นความถี่” ไว้โดยตรง แต่ได้มีระเบียบว่าด้วยการจัดและบริหารความถี่วิทยุแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งออกตามมติคณะรัฐมนตรี จัดตั้งคณะกรรมการประสานงานการจัดและบริหารความถี่วิทยุแห่งชาติ (กบถ.) ขึ้นเพื่อทำหน้าที่ในการจัดสรรความถี่วิทยุให้แก่สถานีวิทยุคมนาคม ซึ่งปรากฏว่าในการจัดสรรคลื่นความถี่สำหรับกิจการวิทยุกระจายเสียงนั้น กบถ. จัดทำแผนจัดสรรความถี่วิทยุกระจายเสียงระบบ เอ.เอ็ม แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ และแผนจัดสรรความถี่วิทยุกระจายเสียงระบบ เอฟ.เอ็ม แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๘ ขึ้นเพื่อแก้ไขการรบกวนระหว่างสถานีวิทยุกระจายเสียงที่ได้จัดตั้งขึ้นแล้ว และเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการจัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงที่จะขอจัดตั้งขึ้นใหม่ ซึ่งตามแผนดังกล่าวได้กำหนดคลื่นความถี่สำหรับใช้ในเขตจังหวัดต่าง ๆ ตลอดจนกำลังส่งเป็นกิโลวัตต์ไว้ทั่วประเทศ เมื่อผู้ใดประสงค์จะจัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียง (ซึ่งเป็นสถานีวิทยุคมนาคมตามพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคมฯ) ก็สามารถยื่นคำขอต่อคณะกรรมการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุ

^๓ มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“จัดสรรความถี่วิทยุ” หมายความว่า การอนุญาตให้สถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีวิทยุโทรทัศน์ หรือสถานีวิทยุคมนาคมใช้ความถี่วิทยุหรือช่องความถี่วิทยุตามตารางกำหนดความถี่วิทยุหรือแผนความถี่วิทยุเพื่อใช้งานภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด

^๔ มาตรา ๒๓ ให้ กสช. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและจัดทำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์และแผนความถี่วิทยุให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่และตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ

(๒) กำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(๓) พิจารณาอนุญาตและกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์

(๔) พิจารณาอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ฯลฯ

ฯลฯ

โทรทัศน์แห่งชาติ (กทช.) ซึ่งทำหน้าที่ในการพิจารณาและอนุญาตให้จัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ตามระเบียบว่าด้วยวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้โดยตรงโดยเมื่อ กทช. พิจารณานุมัติในหลักการแล้วก็จะส่งให้คณะกรรมการฝ่ายเทคนิคซึ่งมีอธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลขเป็นประธานพิจารณาให้สถานีวิทยุใช้คลื่นความถี่ตามที่กำหนดไว้ในแผนจัดสรรความถี่วิทยุฯ ที่กล่าวถึงข้างต้น ทั้งนี้ โดยไม่จำเป็นต้องส่งเรื่องกลับไปให้ กบถ. พิจารณาอีก เว้นแต่กรณีเป็นเรื่องการใช้คลื่นความถี่แตกต่างจากแผนจัดสรรความถี่วิทยุฯ ที่ได้กำหนดไว้ก็อาจต้องส่งเรื่องไปให้ กบถ. พิจารณา เพราะอาจต้องมีการปรับแผนจัดสรรความถี่วิทยุฯ ให้สอดคล้องกัน ในกรณีที่ผู้ขอจัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงเป็นหน่วยงานที่ได้รับการยกเว้นไม่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคมฯ และพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ฯ เช่น กรมประชาสัมพันธ์ ก็จะได้รับอนุญาตให้ดำเนินการส่งวิทยุกระจายเสียงได้โดยไม่ต้องมีใบอนุญาตตามมาตรา ๔^๔ แห่งพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ฯ แต่หากเป็นหน่วยงานที่ไม่ได้รับการยกเว้นหรือเป็นเอกชน กรมประชาสัมพันธ์ในฐานะเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตก็จะดำเนินการออกใบอนุญาตตามมาตรา ๕^๖ แห่งพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียง

^๔ มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) กรมประชาสัมพันธ์

(๒) กรมไปรษณีย์โทรเลข

(๓) กระทรวงกลาโหม

(๔) กระทรวงทบวงกรมอื่นใด และนิติบุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

แต่ในการดำเนินการบริการส่งวิทยุกระจายเสียงหรือบริการส่งวิทยุโทรทัศน์ ส่วนราชการหรือนิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง จะต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงซึ่งออกตามความในมาตรา ๒๕ (๒)

^๖ มาตรา ๕ ห้ามมิให้ผู้ใดส่งวิทยุกระจายเสียงหรือส่งวิทยุโทรทัศน์เพื่อให้บริการแก่สาธารณะหรือแก่ชุมชน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินการบริการส่งวิทยุกระจายเสียงหรือบริการส่งวิทยุโทรทัศน์จากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

การส่งวิทยุกระจายเสียงหรือการส่งวิทยุโทรทัศน์ ที่กระทำโดยการทำให้คลื่นแอมพลิจูดแปรกระจายไปในบรรยากาศ ถ้าได้ทำการส่งโดยมีรายการแน่นอนสม่ำเสมอหรือเป็นประจำ และบุคคลอื่นสามารถรับการส่งวิทยุเช่นนั้นได้โดยใช้เครื่องรับวิทยุกระจายเสียงหรือเครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ที่ผู้ส่งจัดหาให้หรือที่มีจำหน่ายโดยทั่วไป ให้ถือว่าการส่งวิทยุเช่นนั้นเป็นการส่งวิทยุกระจายเสียงหรือการส่งวิทยุโทรทัศน์เพื่อให้บริการแก่สาธารณะหรือแก่ชุมชนตามความในวรรคหนึ่ง

การส่งวิทยุกระจายเสียงหรือการส่งวิทยุโทรทัศน์ ที่กระทำโดยการทำให้คลื่นแอมพลิจูดแปรไปทางสายหรือสื่อตัวนำไฟฟ้า ถ้าได้ทำการส่งโดยมีรายการแน่นอนสม่ำเสมอหรือเป็นประจำ และบุคคลอื่นสามารถรับการส่งวิทยุเช่นนั้นได้โดยใช้เครื่องรับวิทยุกระจายเสียงหรือเครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ที่ผู้ส่งจัดหาให้หรือที่มีจำหน่ายโดยทั่วไป ไม่ว่าเครื่องรับนั้นจะมีความจำเป็นต้องดัดแปลงหรือติดตั้งอุปกรณ์เพิ่มเติมหรือไม่ก็ตาม และถ้าการส่งวิทยุเช่นนั้นได้กระทำตามลักษณะหรือขอบเขตตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้ถือว่าการส่งวิทยุเช่นนั้นเป็นการส่งวิทยุกระจายเสียงหรือการส่งวิทยุโทรทัศน์เพื่อให้บริการแก่สาธารณะหรือแก่ชุมชนตามความในวรรคหนึ่ง

กฎกระทรวงที่ออกตามความในวรรคสาม ให้ใช้บังคับในวันที่จะระบุในกฎกระทรวง แต่จะใช้บังคับก่อนเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาไม่ได้ กฎกระทรวงที่ออกมาเปลี่ยนแปลงลักษณะและขอบเขตของการส่งวิทยุตามที่ได้มีกฎกระทรวงกำหนดไว้แล้ว ย่อมไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิของผู้รับ

และวิทยุโทรทัศน์ฯ ให้ต่อไป การจัดสรรคลื่นความถี่ในกิจการวิทยุกระจายเสียงจึงแตกต่างจากการจัดสรรคลื่นความถี่ในกิจการโทรคมนาคมซึ่ง กบถ. พิจารณาจัดสรรให้ใช้คลื่นความถี่ตามการใช้งานเป็นครั้ง ๆ ไป โดยมีได้มีการจัดทำแผนจัดสรรความถี่ไว้ล่วงหน้า

สำหรับการนำคลื่นความถี่ของกรมประชาสัมพันธ์มาใช้ดำเนินการวิทยุชุมชนนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามคำชี้แจงของผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ว่า เป็นการนำคลื่นความถี่ตามแผนจัดสรรความถี่วิทยุกระจายเสียงระบบ เอฟ.เอ็ม แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๘ ในปัจจุบันที่กรมประชาสัมพันธ์ได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวอยู่แล้ว หรือเป็นคลื่นความถี่ที่จัดสรรไว้สำหรับการใช้งานของกรมประชาสัมพันธ์แต่ยังมีได้ใช้งานจริง มาใช้ดำเนินการวิทยุชุมชนในอีกพื้นที่หนึ่ง โดยลดกำลังส่งลงต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในแผนจัดสรรความถี่วิทยุฯ ซึ่งแม้การดำเนินการดังกล่าวจะยังคงต้องผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการฝ่ายเทคนิคและได้รับอนุญาตจาก กทช. ก็ตาม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ก็เห็นว่า มิได้มีลักษณะเป็นการจัดสรรคลื่นความถี่ขึ้นใหม่แต่อย่างใด แต่เป็นเพียงการให้ความเห็นชอบในการนำคลื่นความถี่ที่ได้รับการจัดสรรไว้ตามแผนจัดสรรความถี่วิทยุฯ มาใช้งานในอีกพื้นที่หนึ่งเท่านั้น

นอกจากนี้เมื่อได้พิจารณาถึงเจตนารมณ์ของมาตรา ๘๐^๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฯ แล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) เห็นว่า พระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และจัดตั้งองค์กรในการจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ขึ้นใหม่ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย^๔ แทนหลักเกณฑ์และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในเรื่องเดียวกันอยู่เดิม และโดยที่การจัดตั้งองค์กรตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวซึ่งได้แก่ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ (กสช.) และคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) จำเป็นต้องใช้เวลาในการดำเนินการระยะหนึ่งหลังจากที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว ดังนั้น เพื่อมิให้การดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับการควบคุมการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ตามกฎหมายว่าด้วยวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ กฎหมายว่าด้วยวิทยุคมนาคม กฎหมายว่าด้วยโทรเลขและโทรศัพท์ ตลอดจนกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องต้องหยุดชะงักลง

ใบอนุญาตอยู่แล้วก่อนวันที่กฎกระทรวงดังกล่าวใช้บังคับ และให้ผู้รับใบอนุญาตดังกล่าวดำเนินการต่อไปได้จนกว่าอายุใบอนุญาตนั้นจะสิ้นสุดลง

^๓ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒ ,ข้างต้น

^๔ มาตรา ๘๐ คลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และวิทยุโทรคมนาคม เป็นทรัพยากรสาธารณะของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ให้มืองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง และกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การดำเนินการตามวรรคสองต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะอื่น รวมทั้งการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

มาตรา ๘๐ ซึ่งเป็นบทเฉพาะกาลจึงได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่กล่าวถึงข้างต้นยังคงมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติต่อไปจนกว่าจะพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๗๗^๙ แต่จะพิจารณาจัดสรรคลื่นความถี่ ออกใบอนุญาตประกอบกิจการหรืออนุญาตให้ประกอบกิจการเพิ่มเติมไม่ได้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อห้ามดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันมิให้เกิดการดำเนินการเกี่ยวกับการให้สิทธิในการใช้คลื่นความถี่ สิทธิในการประกอบกิจการ หรือสิทธิในการประกอบกิจการเพิ่มเติมภายหลังพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ มีผลใช้บังคับแล้ว อันจะก่อให้เกิดข้อผูกพันเกี่ยวกับการใช้คลื่นความถี่ และเป็นอุปสรรคต่อการจัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ แผนแม่บทกิจการ

กระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ แผนความถี่วิทยุ หรือตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ ซึ่งได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการร่วมซึ่งประกอบด้วยกรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ และกรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติตามมาตรา ๖๓ (๑) และ (๒)^{๑๐} และ กสช. ตามมาตรา ๒๓ (๑)^{๑๑} สำหรับกรณีที่หาหรือมานี้ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ชี้แจงว่าเป็นเพียงการดำเนินการชั่วคราวซึ่งเมื่อจัดตั้ง กสช. แล้ว การดำเนินการจะต้องสิ้นสุดลง ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) จึงเห็นว่า การนำคลื่นความถี่ที่ได้รับการจัดสรรตามแผนจัดสรรความถี่วิทยุฯ มาใช้งานในอีกพื้นที่หนึ่งเป็นการชั่วคราว มิได้มีลักษณะเป็นการให้สิทธิแก่กรมประชาสัมพันธ์อันจะก่อให้เกิดภาระผูกพันต่อคณะกรรมการร่วมหรือ กสช. ในอันที่จะใช้อำนาจหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ กำหนดไว้แต่อย่างใด

ประเด็นที่สอง การที่กรมประชาสัมพันธ์จะจัดตั้งสถานีวิทยุและใช้เครื่องวิทยุคมนาคมเพื่อดำเนินการวิทยุชุมชน จะต้องมีการออกใบอนุญาตประกอบกิจการหรืออนุญาตให้ประกอบกิจการเพิ่มเติม ซึ่งต้องห้ามตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า การดำเนินการวิทยุชุมชนตามแนวทางของกรมประชาสัมพันธ์ นอกจากจะใช้สถานีของกรมประชาสัมพันธ์ที่มีอยู่แล้ว ยังอาจมีการจัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงของกรมประชาสัมพันธ์เพิ่มเติมขึ้นใหม่ รวมถึงการใช้

^๙ มาตรา ๗๗ บทบัญญัติมาตรา ๗๘ มาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๖ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ

^{๑๐} มาตรา ๖๓ ให้คณะกรรมการร่วมมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและจัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

(๒) จัดทำตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๑} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔ ,ข้างต้น

เครื่องวิทยุคมนาคมซึ่งมีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒ ฉบับ คือ พระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ และพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๔๘

ในส่วนที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ นั้น โดยที่สถานีวิทยุกระจายเสียงเป็นสถานีวิทยุคมนาคมประเภทหนึ่ง ซึ่งตามมาตรา ๑๑^{๑๒} แห่งพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคมฯ การตั้งสถานีวิทยุคมนาคมต้องได้รับใบอนุญาตก่อน อย่างไรก็ตาม ได้มีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘^{๑๓} กำหนดยกเว้นให้สถานีวิทยุคมนาคมของราชการส่วนกลางที่ใช้ในกิจการของราชการนั้น ๆ ได้รับยกเว้นไม่ต้องได้รับใบอนุญาตให้ตั้งสถานีวิทยุคมนาคม เมื่อกรมประชาสัมพันธ์มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐระดับกรม โดยมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนกรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งรวมถึงการดำเนินงานสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย และการปฏิบัติการอื่นใดตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมายตามมาตรา ๓ (๖) และ (๑๐)^{๑๔} การจัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงของกรมประชาสัมพันธ์จึงไม่ต้องได้รับใบอนุญาตให้ตั้งสถานีวิทยุคมนาคมแต่อย่างใด ส่วนการใช้เครื่องวิทยุคมนาคมนั้น มาตรา ๖^{๑๕} แห่งพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคมฯ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใด ทำ มี ใช้ นำเข้า นำออก หรือค้าซึ่ง

^{๑๒} มาตรา ๑๑ ห้ามมิให้ผู้ใดตั้งสถานีวิทยุคมนาคม เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

สถานีวิทยุคมนาคมต้องใช้ความถี่คลื่นให้ถูกต้องตามข้อบังคับว่าด้วยวิทยุคมนาคมตามภาคผนวกต่อท้ายอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยโทรคมนาคมเพื่อให้การเป็นไปตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลขมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขการตั้งสถานีวิทยุคมนาคม และให้อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจควบคุมและกำหนดการใช้ความถี่คลื่นของสถานีวิทยุคมนาคมต่าง ๆ

ในกรณีที่เห็นสมควร รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้สถานีวิทยุคมนาคมที่ใช้ในกิจการบางประเภทได้รับยกเว้นไม่ต้องได้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง

^{๑๓} กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

“ให้สถานีวิทยุคมนาคมของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้ในกิจการของราชการนั้น ๆ ได้รับยกเว้นไม่ต้องได้รับใบอนุญาตให้ตั้งสถานีวิทยุคมนาคม”

^{๑๔} มาตรา ๓ ให้กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๖) ดำเนินงานสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยและสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย

ฯลฯ

ฯลฯ

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

^{๑๕} มาตรา ๖ ห้ามมิให้ผู้ใด ทำ มี ใช้ นำเข้า นำออก หรือค้าซึ่งเครื่องวิทยุคมนาคม เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

เครื่องวิทยุคมนาคม เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงาน แต่โดยที่มาตรา ๕^{๖๖} แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้กำหนดยกเว้นมิให้พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแก่กระทรวง ทบวง กรม กรมประชาสัมพันธ์ในฐานะหน่วยงานของรัฐที่เป็นกรมจึงได้รับยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตใช้เครื่องวิทยุคมนาคมด้วย

ในส่วนที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๘ นั้น ตามมาตรา ๕^{๖๗} แห่งพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ฯ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดส่งวิทยุกระจายเสียงเพื่อให้บริการแก่สาธารณะหรือแก่ชุมชน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินการบริการส่งวิทยุกระจายเสียงจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต แต่โดยที่มาตรา ๕^{๖๘} แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดยกเว้นให้พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่กรมประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์จึงได้รับการยกเว้นไม่ต้องได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินการส่งวิทยุกระจายเสียงด้วย ดังนั้น การตั้งสถานีวิทยุชุมชนของกรมประชาสัมพันธ์และการใช้เครื่องวิทยุคมนาคมซึ่งจดทะเบียนในนามกรมประชาสัมพันธ์เพื่อดำเนินการวิทยุชุมชน จึงไม่มีการออกใบอนุญาตประกอบกิจการหรืออนุญาตให้ประกอบกิจการเพิ่มเติมตามมาตรา ๘๐^{๖๙} แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ

กล่าวโดยสรุป คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) จึงเห็นว่า การดำเนินการวิทยุชุมชนตามแนวทางที่กรมประชาสัมพันธ์หารือมาไม่ขัดกับมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(นางสาวพรทิพย์ จาละ)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในกรณีที่เห็นสมควร รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้เครื่องวิทยุคมนาคมบางลักษณะหรือเครื่องวิทยุคมนาคมที่ใช้ในกิจการบางประเภทได้รับยกเว้นไม่ต้องได้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งทั้งหมดหรือเฉพาะแต่บางกรณีได้

^{๖๖} มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) กระทรวงทบวงกรม

(๒) นิติบุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

^{๖๗} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๖ ,ข้างต้น

^{๖๘} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕ ,ข้างต้น

^{๖๙} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒ ,ข้างต้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖